

ZE ONDERVOND DE GEVOLGEN VAN **HACKING** AAN DEN LIJVE. OP LAFSE WIJZE WERD **INGEBROKEN** OP HAAR LAPTOP EN EEN PRIVÉ-FILMPJE VAN HAAR **OP HET INTERNET GESLINGERD**. VAN DE ENE OP DE ANDERE DAG LAG HAAR REPUTATIE OP STRAAT EN ZAT ZE ZONDER WERK. HET INCIDENT - INMIDDELS EEN JAAR GELEDEN - VORMT HET VERTREKpunt VAN 'De digitale schandpaal'. MANON THOMAS MET EEN LACH, EEN TRAAN EN EEN **RECHT-IN-HET-GEZICHT** VERHAAL. OMDAT HET IEDEREEN KAN OVERKOMEN...

manon

mag weer

OVER DE (ON)VEILIGHEID VAN INTERNET EN REPUTATIESCHADE, ÉÉN VAN DE GROOTSTE EN MEEST ONDERSCHATTE RISICO'S VOOR BEDRIJVEN

Tekst: Harold Joëls | Fotografie: Clemens Rikken

De reis naar Sneek, want daar woont ze samen met haar man Rudy Veenstra, haar twee jongens, hond en het pluimvee maakt hongerig. "Boei me. Maak me gek en eet rustig door," giechelt Manon als ik een niet te versmaden en kakelvers korhoenderei krijg voorgeschoteld en met volle mond een poging doe mezelf te introduceren. Openhartig vertel ik, geboren, getogen en over mijn passies. Manon en Rudy volgen. Een knus begin van een gesprek. Vertrouwelijk. Precies hetzelfde doen honderden miljoenen mensen. Dagelijks. Op het internet, voor iedereen toegankelijk, een knus gesprek beginnen. Of een Hyves-pagina volschrijven met alle ins en outs van de laatste vakantie. Of het meest simpele voorbeeld: een 'out-of-office reply' aanzetten. Uit beleefdheid. Nietsvermoedend leveren we stukjes informatie, die als hapklare brokken door de digitale onderwereld worden verorberd én misbruikt.

WEINIG MEEGEMAAKT

Ze groeide op in een katholiek gezin. Beschermd. Haar vader en moeder - en later ook haar zus - werkten in de gezondheidszorg. Manon was anders. Wilde ook wat anders. Ze volgde Schoevers en een opleiding Toerisme en Recreatie en werd office manager bij een aantal modemerken. Op 21-jarige leeftijd leerde ze haar

ex-man Forrest Thomas kennen, die ook zuinig op haar was. Toevallig kwam ze in de showbiz terecht: "Ik had helemaal niets met die wereld. Ja, ging wel eens mee naar televisieoptredens, dat wel. Dan stond ik daar een beetje schaapachtig langs de zijlijn. Tot het moment dat ze mij een keer vroegen. Ik begon eigenlijk als een poppetje dat avonden aan elkaar praatte, als een soort Miss Wat Nodig Is."

"Neem een give away bij een event. wat doe je ermee? die steek je in je computer. maar dertig minuten later trek ik je computer leeg."

MENSEN DOORGRONDEN

Langzaam rolde ze in de betere publieksevents: "Dat trok me wel. Het bood meer diepgang. Tijdens voorgesprekken voor dit soort gelegenheden kwamen dan ook wel eens directuren naar me toe - van gerenommeerde bedrijven - die zich wat onzeker voelden. Of ik ze tips kon geven over hun speech of performance, zodat ze zich prettiger konden voelen in de rol van spreker. Ik schijn iets over me heen te hebben waardoor mensen zich snel op hun gemak voelden." Van hieruit besloot Manon om naast het presenteren ook een stuk personal- en mental coaching aan

te bieden. "Eén op één. Mensen doorgronden om te zien waar ze zitten en ze dan over de drempel helpen. Daar was ik een paar jaar lekker mee bezig, tot het incident"

GRENZEN ONTDEKKEN

Samen met de rasSneker, met wie ze inmiddels 6 jaar getrouwd is, ontdekte Manon haar eigen grenzen en vrijheden. "Het was geinen. Alleen maar geinen," herinnert de Fries. "En in zo'n proces hebben wij ook die foto's gemaakt," haakt Manon aan. "Dat moment op het strand was zó van ons. Het verhaal erachter weegt veel zwaarder dan de foto's zelf." De succesvolle Fries - televisieproducent, een twee meter lange boom van een vent, die in zijn schooltijd al een deal had met de conciërge en dikke handel dreef door de koeken die hij leverde én van een leraar te

horen kreeg dat 'het nooit wat met hem zou worden' om vervolgens een hap te nemen van een koek die hij geleverd had - voelde zich machteloos. Een van de weinige keren in zijn leven: "Het gaat om de veiligheid van je gezin. Dan doe je de dingen niet, zoals je ze eigenlijk in je hoofd hebt. Het kostte verschrikkelijk veel energie. Het zoog me leeg."

VERSTOPPERTJE SPELEN?

Tegen de dader, een oude buurman, wilden Manon en Rudy geen civiel juridische stappen ondernemen. Die energie stopten ze liever in de zoektocht op het internet. ➡

“HIER WORDT MOMENTEEL MEER AAN VERDIEND DAN AAN DRUGSCRIMINALITEIT.”

Honderden webmasters vriendelijk verzoeken om de ongewenste content weg te halen en als dat niet lukte, dan maar via een vervelende omweg. “In een minuut weet ik nu iemands ID te achterhalen,” reageert Rudy. “Ik heb zelfs een keer iemands baas gebeld. Die heeft zijn medewerker in zijn lunchpauze even toegesproken. Hij dacht ook dat ie verstoppertje kon spelen.”

DE DIGITALE SCHANDPAAL

Het was niet alleen een pijnlijke, maar ook zeer leerzame periode. De ervaringen gebruikt Manon op dit moment om haar vak nog beter uit te oefenen: “Na diverse telefoontjes van het digitale researchteam van Com-Connect - ze bleven me bellen - kreeg ik voor mezelf de

mogelijkheid om mijn eigen belevingen een plek te geven en te beseffen dat er een grote groep mensen is die zich niet bewust is van de risico's die ze lopen. Ik raakte steeds meer geïnteresseerd in het onderwerp en tijdens een brainstorm met het reclamebureau en Com-Connect over hoe we het format professioneel in de markt konden zetten, bleven we nog drie kwartier napraten. Komisch om te zien en tegelijkertijd het bewijs dat het nodig is dat we hierover informatie zouden gaan geven.”

HET KOFFERTJE

We staan te weinig stil bij zaken. De verklaring ligt met name in het feit dat de ontwikkeling van internet explosief is gegroeid. Daar waar je

normaal een ontwikkeling in een markt of maatschappij kunt analyseren, is internet niet bij te benen. We denken er niet over na: “Neem een give away bij een event. Wat doe je ermee? Die steek je in je computer. Maar dertig minuten later trek ik je computer leeg. Je doet een deur open, maar je merkt er niets van. Recentelijk is iets dergelijks ook voorgevallen bij een grote bank. Daar draaide gewoon een schaduwprogramma op de achtergrond. Er gaat zoveel om in internetcriminaliteit, we kunnen erop wachten dat er een agressiefactor aan gekoppeld gaat worden. Het suddert nu nog, maar reputatieschade betekent ook afpersing. Het meest cruciale en risicovolle moment voor de dader - de overhandiging van het koffertje - bestaat niet meer.”

STRIPTEASEDANSERES

“Als ik wil kan ik precies zien wanneer je wel en niet thuis bent,” vertelt Rudy, “en dus, wanneer je gezin onbeschermd thuis is. Laat staan waartoe het spul uit Roemenië in staat is. De onderwereld daar doet ontzettend veel aan digitaal rechercheren. Stel je voor dat je directeur bent van een groot bedrijf, dan wordt het mateloos interessant. Dan is een zakelijk cadeau als een feestje organiseren, omdat hij of zij bijvoorbeeld 25 jaar bij de zaak is, een subliem idee. Je kent het wel, een feestje met een aantal zakenmannen en dan komt er een stripteasedanseres. Allemaal leuk en gezellig, tot het moment dat de ‘gelukkige’ een aantal foto's onder z'n neus krijgt. Chantage. Van te voren opgezet spel. Hier wordt momenteel meer aan verdiend dan aan drugscriminaliteit. Denk eens terug aan Escobar. Vergis je niet, dat ging om miljarden! Zo van 'laat me met rust, dan betaal ik de staatsschuld wel'. Die man had een privéleger. Om nóg meer geld gaat het dus...”

EITJE

Het begint al op de basisschool. Maar ook pubers, die hun verkering beëindigen via chatprogramma's en de directeur van Unilever, moeten zich realiseren dat het internet een open boek is. Aan den lijve ondervonden Manon Thomas en haar gezin hoe kwetsbaar ze eigenlijk zijn. Eén ondeugend akkefietje en de hele wereld weet het, voordat je er zelf erg in hebt. Manon: “Het programma van 'De Digitale Schandpaal' is aan te passen voor elke doelgroep, ook voor scholen. Het is vooral een leuk verhaal, geen paranoïde gefrustreerde toestand. We lopen allemaal risico. Reputatieschade is een groot risico voor alle bedrijven, niet alleen multinationals. Bewustwording, dat is het hele eieren eten. Was ie trouwens lekker, het eitje?” ●●●